

[Dupont.]

vil virke i gunstig retning ikke blot for Færøernes, men også for Danmarks interesser. En af de første forudsætninger for en udbygning er derfor en nøje planlægning af nyinvesteringerne, som forslaget her da også er udtryk for. Her gælder det havne- og vejanlæg, der af hensyn til produktionsapparatet i land må gøres effektive, ligesom udbygningen af skoler, sygehuse og den sociale forsyning ganske naturligt hører med i billedet.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vil dette investeringsprogram over de 5 år belaste statskassen med i alt ca. 56 mill. kr., medens den færøske landskasse skal yde 38 mill. kr., de færøske kommuner 25 mill. kr., Færøernes Realkreditinstitut 28 mill. kr. og privat færøsk investering ca. 43 mill. kr. Det må tages i betragtning, at langt de største midler fremkommer ved færingernes eget tilskud; selv om statens tilskud forøges, må det fremhæves, at midlernes største part fremkommer ved garanterede statslån, der forrentes og afdrages.

I lovforslagets § 1 regnes der med, at det færøske hjemmestyre vil optage lån på 4 mill. kr. for hvert af de 5 kommende finansår; herudover påregnes yderligere 4 mill. kr. taget af det løbende budget. Dette skulle heller ikke være uoverkommeligt, når der ses hen til den øgede beskæftigelse, forslaget indebærer. Forøgelsen af den færøske lånebyrde synes heller ikke faretruende, idet den øjeblikkelige gæld pr. 31. marts 1958 var 6,2 mill. kr. i forhold til en budgetbalance på ca. 18 mill. kr.

Det er klart, at havnebyggeriet må have en førsteprioritet. Her er bl. a. tale om udbygning af havnen ved Thorshavn, ligesom Klaksvig og havne på Suderø, Sandø og Vågø trænger til udbygning. Der er anslået 12 mill. kr., hvoraf statens andel bliver 3 mill. kr., lagtingets 6 mill. kr. og de færøske kommuners 3 mill. kr.

Hertil kommer så udbygningen af vejnettet, 10 mill. kr. Denne post bæres fuldt og helt af landskassen og de færøske kommuner med henholdsvis 75 og 25 pct. Der er grund til at fremhæve, at denne udbygning er en meget stor belastning for det færøske samfund, idet den på grund af

klipperne er dyr og meget besværlig. Med denne investering vil man imidlertid nå et meget langt skridt frem mod at etablere vejforbindelser mellem de færøske bygder, hvorved der spares tid og gives større muligheder for den industrielle udvikling af fiskeriproduktionen på land.

Når man tager i betragtning, at der ved de færøske kyster og på de færøske fiskeribanker finder et omfattende udenlandsk trawlfiskeri sted, og når vi samtidig ved, at der ved Grønland er tale om et fiskeri, hvoraf den grønlandske andel kun er omkring 7 pct. af det samlede fiskeri, forstår man, at der er uanede muligheder for en udvidelse af fiskeriet set fra et rigsdansk synspunkt.

For de færøske fiskere kommer hertil vanskelighederne på grund af de islandske restriktioner. Omkring 1 200 fiskere kom sidste sommer hjem fra de islandske både. Årsagen var, at Island krævede en afgift på 55 pct. af de beløb, de færøske fiskere sendte hjem til deres familiers underhold. Hertil kommer så udvidelsen af fiskerigrænsen til 12 sømil, der betød en yderligere beskæring af de færøske fiskeres muligheder ved Island. Alt dette har betydet en forøget arbejdsløshed blandt fiskerne.

De lånemuligheder, lovene af 1955, 1957 og 1958 gav for udbygning af den færøske fiskeriflåde, er udtømt. Det har vist sig yderst vanskeligt at opnå lån i Færøernes Realkreditinstitut, idet midlerne for længst er beslaglagt. Derfor er det foreliggende forslag også på dette område en positiv håndsrækning til det færøske fiskeri. Kreditinstituttet havde pr. 31. december 1958 udlånt i alt 7,3 mill. kr. og meddelt tilsagn om yderligere 13 mill. kr. Gennemføres lovforslaget, vil det betyde, at kreditinstituttet herudover kan yde lån for 28 mill. kr. inden for de næste 5 år.

Instituttet ønsker i henhold til loven at udstede kasseobligationer til finansiering af sine udlån. Da der er fare for en ugunstigere risikovurdering, end de reale forhold tilsiger på grund af ukendskab til instituttets virksomhed på kapitalmarkedet, må det være rimeligt, at staten yder garanti for obligationslånenes forrentning og tilbagebetaling. Lånene til fartøjerne ydes som bekendt med 50 pct. fra Færøernes Realkreditinstitut,